

Przedmiot ewaluacji:

Upowszechnianie czytelnictwa, rozwijanie kompetencji czytelniczych wśród uczniów edukacji wczesnoszkolnej.

Cele ewaluacji wewnętrznej

Zebranie informacji na temat zakresu czynności służących:

- a) doskonaleniu działań szkoły służących rozwijaniu kompetencji czytelniczych,
- b) modyfikacji metod upowszechniania czytelnictwa wśród uczniów.

Pytania kluczowe

- 1) Jaki jest dotychczasowy poziom czytelnictwa?
- 2) Po jaki rodzaj książek uczniowie sięgają najczęściej?
- 3) Kto lub co ma największy wpływ na kształcenie nawyków czytelniczych ucznia?
- 4) W jaki sposób nauczyciele upowszechniają czytelnictwo wśród uczniów i które z zastosowanych metod wymagają zintensyfikowania lub modyfikacji?
- 5) Czy czas pracy biblioteki szkolnej umożliwia łatwy dostęp do niej, a stan jej wyposażenia w woluminy, czasopisma, materiały edukacyjne jest wystarczający?

Kryteria ewaluacji

- 1) Nauczyciele rozpoznają potrzeby uczniów w zakresie czytelnictwa.
- 2) Powszechność i różnorodność podejmowanych działań przez szkołę, dom, środowisko.

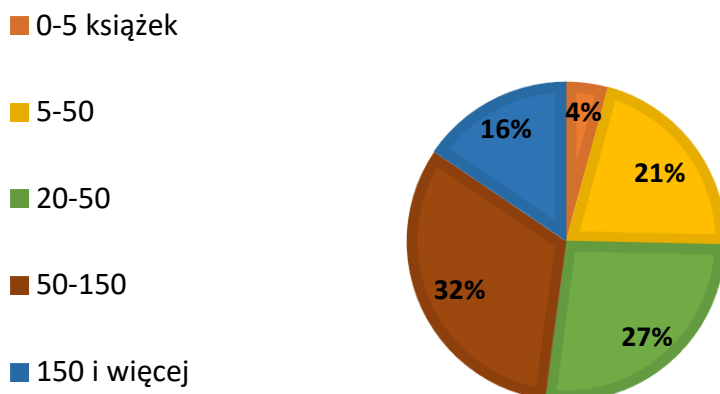
Zespół ewaluacyjny w składzie:

Przewodniczący: Joanna Napierała

Członkowie: Beata Bodzek, Olszyna Kroenke, Edyta Hącia, Agnieszka Fidecka- Górka

Wyniki ankiety dla uczniów klas 2 i 3 szkoły podstawowej (70 uczniów).

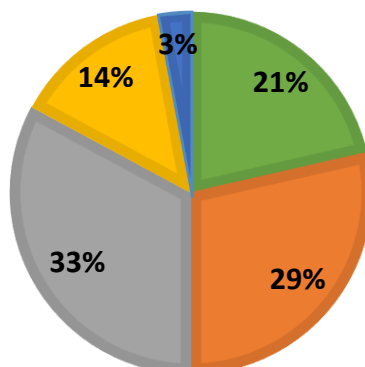
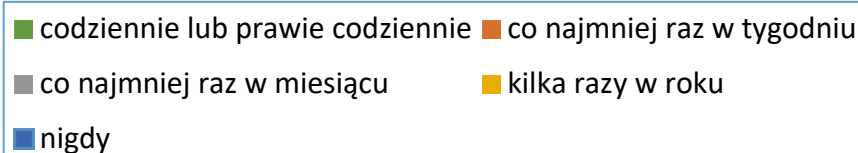
Jaka jest wielkość Twojego księgozbioru (ile masz swoich własnych książek)?

Wielkość księgozbioru wśród ankietowanych uczniów klas 2 i 3 szkoły podstawowej przedstawia się następująco:

32% uczniów posiada w domu od 50-150 książek, 27% badanych wykazuje, że posiada od 20-50 książek, 21% stwierdza, że przechowuje w bibliotece domowej 5-50 książek, 16% posiada więcej niż 150 książek, natomiast 4% wykazało, że nie posiada, lub ma nie więcej niż 5 książek w swoim księgozborze.

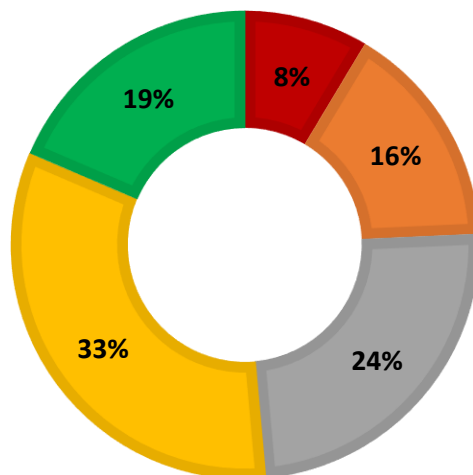
Jak często czytasz książkę w czasie wolnym?

Najwięcej uczniów 33% czyta książki co najmniej raz w miesiącu, niewiele mniej 29% czyta co najmniej raz w tygodniu, 21% czyta każdego dnia, 14% kilka razy w roku, natomiast 3% twierdzi, że w ogóle nie czyta książek.

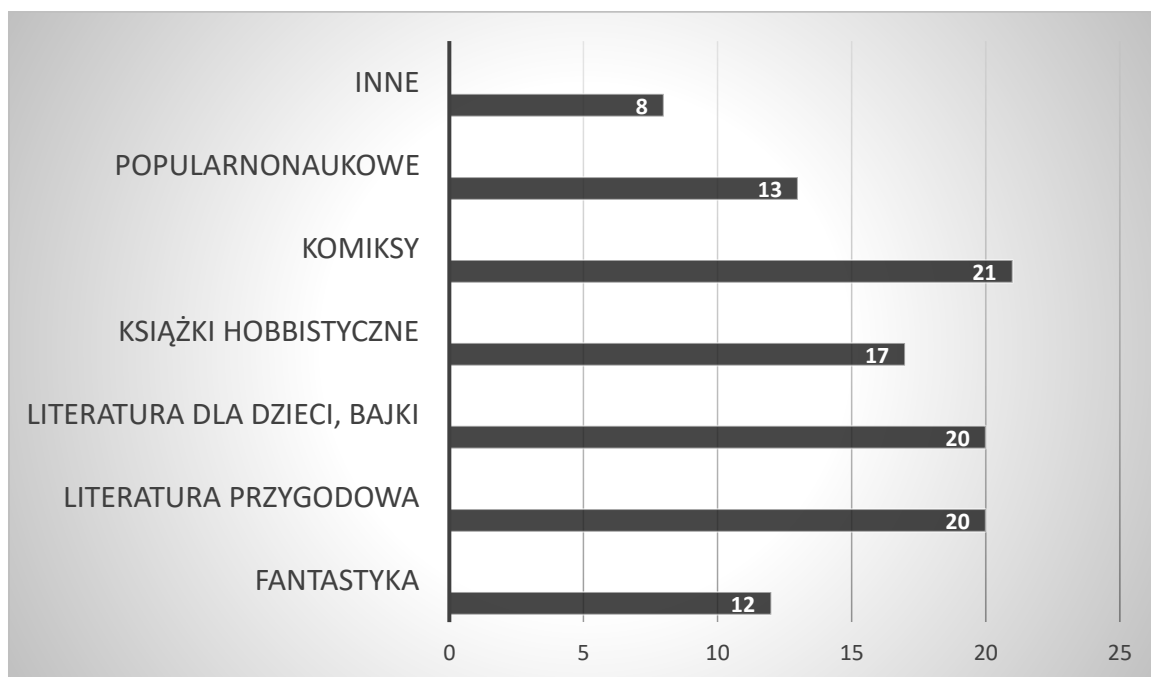
Ile książek przeczytałeś w tym roku?

- 0-1 książek
- 2-3 książki
- 4-9 książek
- 10-20 książek
- powyżej 20 książek

23 uczniów (33%) przeczytało w ciągu roku 10-20 książek, 17 uczniów (24%) deklaruje, że przeczytało 4 – 9 książek. Zamiłowanie do czytania książek deklaruje 13 uczniów (19%), którzy przeczytali powyżej 20 książek, 11 uczniów (16%) 2 lub 3, a 6 uczniów (8%) co najwyżej 1 książkę.

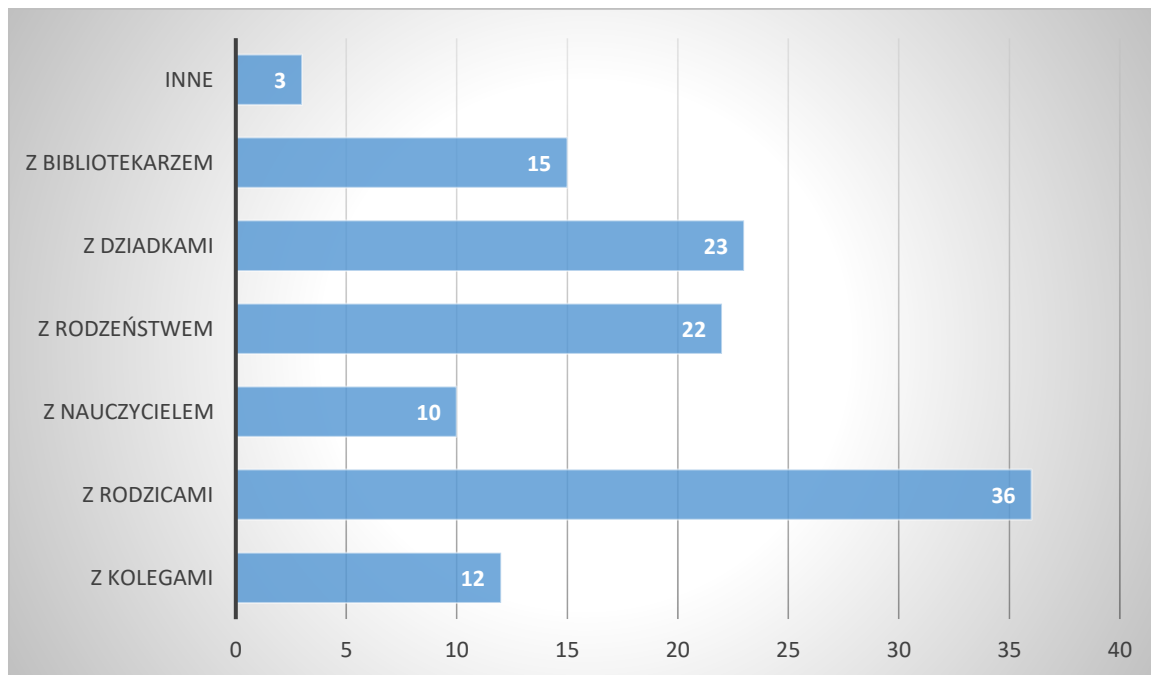
Jakie książki czytasz w czasie wolnym?

Kto zachęca cię do czytania książek?

Uczniowie czerpią motywację do czytania głównie od rodziców (44 głosy) i nauczycieli (23 głosy). Na kolegów oddano 5 głosów. Duże znaczenie w tej kwestii mają dziadkowie (9 głosów). Pojedyncze głosy oddano na ciocię, wujka oraz kuzyna.

Z kim rozmawiasz o książkach czytanych w wolnym czasie?

Czy godziny pracy biblioteki umożliwiają łatwy dostęp do niej?

Tak – 52%

Raczej tak – 37%

Nie – 11%

Jak oceniasz jakość zasobów biblioteki szkolnej?

Bardzo bogate – 23 głosy

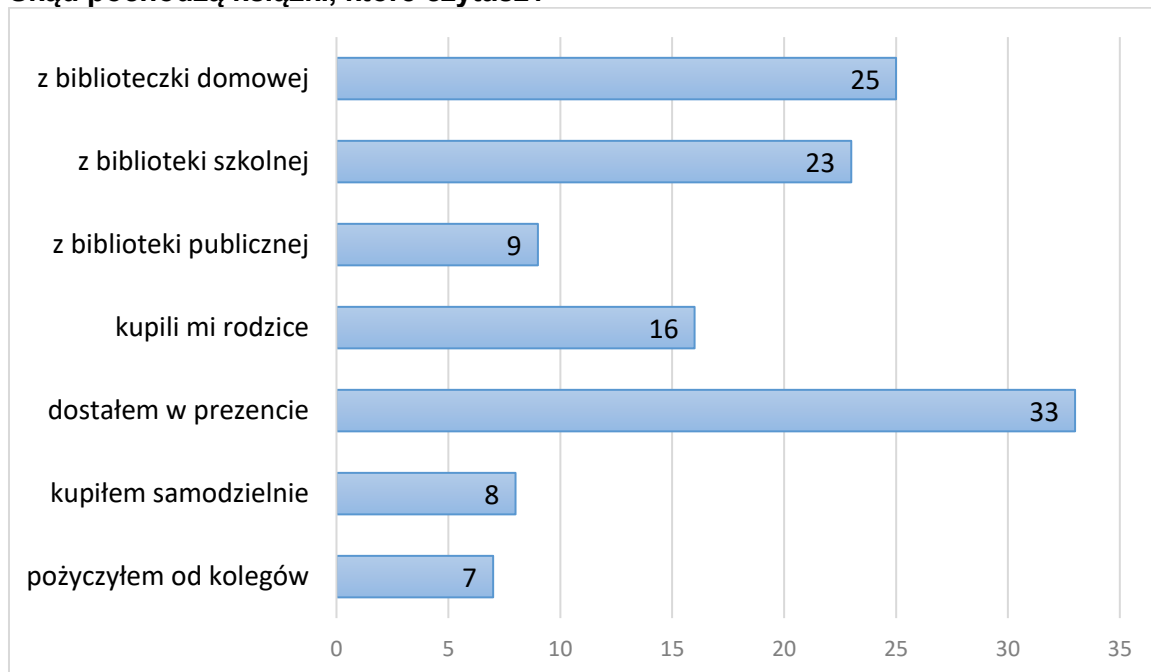
Wystarczające – 30 głosów

Niewystarczające – 10 głosów

Nie znam zasobów biblioteki szkolnej – 7 głosów

89 % ankietyowanych uczniów klas 2 i 3 uważa, że godziny pracy biblioteki umożliwiają łatwy dostęp do niej, a znaczna większość 53 uczniów uważa zasoby biblioteki za bogate lub wystarczające.

Skąd pochodzą książki, które czytasz?

Jak często czytasz prasę w czasie wolnym?

Codziennie lub prawie codziennie - 4

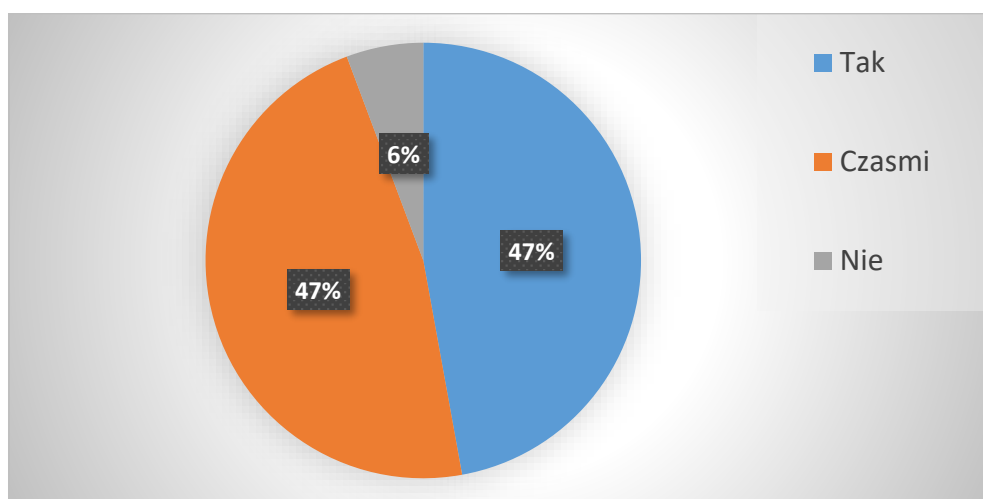
Co najmniej raz w tygodniu - 10

Co najmniej raz w miesiącu - 14

Kilka razy w roku - 14

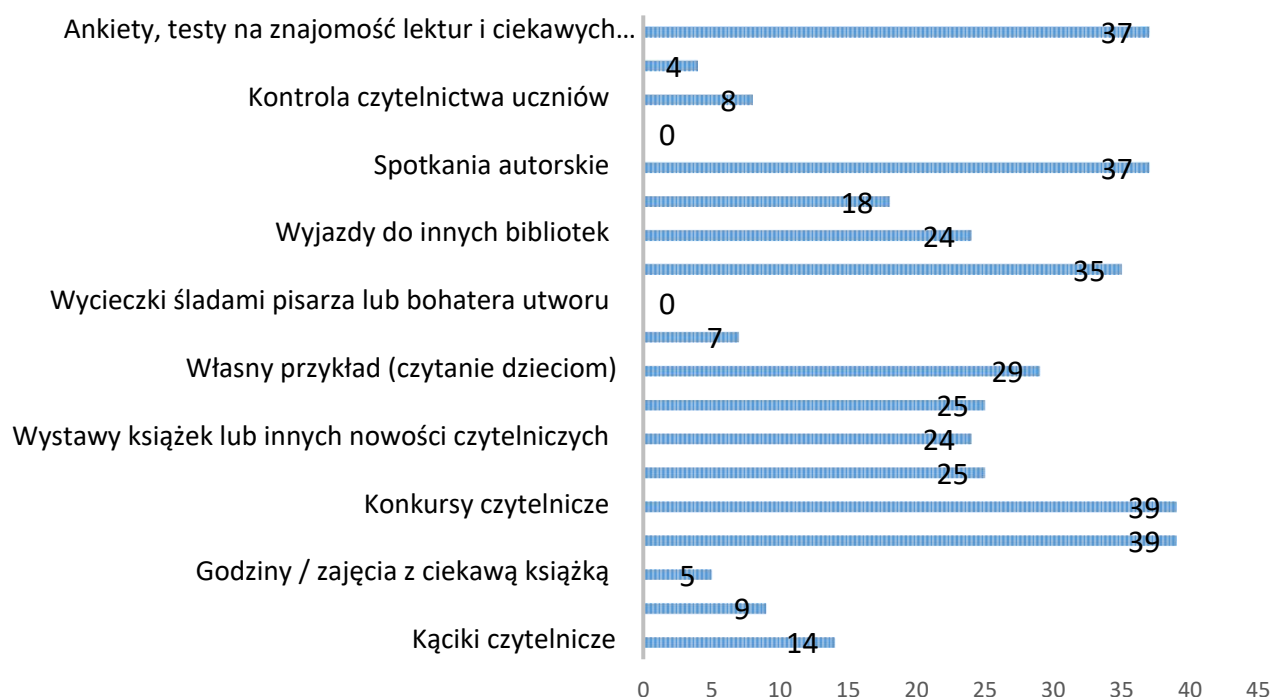
Nigdy - 28

Czy lubisz czytać samodzielnie?

33 osoby odpowiedziały, że lubią czytać samodzielnie, tyle samo czyta samodzielnie czasami, natomiast 4 osoby czytają sami niechętnie.

Które z niżej wymienionych form rozwijania kompetencji czytelniczych stosują nauczyciele w swojej codziennej pracy?

Nauczyciele stosują różnorodne formy rozwijania kompetencji czytelniczych podczas swojej codziennej pracy. Najczęściej stosowanymi metodami są: doskonalenie techniki czytania głośnego jak i czytania cichego ze zrozumieniem, konkursy czytelnicze, spotkania autorskie, ankiety, testy na znajomość lektur i ciekawych książek a także wyjęcia do biblioteki szkolnej.

WNIOSKI:

1. Wyniki przeprowadzonej ewaluacji wewnętrznej dowodzą, iż uczniowie przejawiają zamiłowanie do czytelnictwa, chętnie gromadzą w swoich biblioteczkach domowych książki.
2. Ankietowani uczniowie czytają książki z różną częstotliwością. 21% uczniów czyta książki codziennie. Tylko 3% deklaruje że nie czyta. Wiele dzieci przeczytało w tym roku od 10 – 20 książek, spora część ankietowanych czyta między 6-9 książek rocznie. Jest też silna grupa uczniów przejawiająca zamiłowanie do czytania, która przeczytała w ostatnim roku powyżej 20 książek.
3. Dużą poczytnością cieszy się literatura dziecięca, bajki, komiksy oraz książki przygodowe. Uczniowie nie czytają prasy. Zdecydowana większość dzieci twierdzi, że lubi czytać samodzielnie książki.

4. Na kształtowanie nawyków czytelniczych ankietowanych oddziałują rodzice, nauczyciele a także dziadkowie.
5. 89 % ankietowanych uczniów klas 2 i 3 uważa, że godziny pracy biblioteki umożliwiają łatwy dostęp do niej, a znaczna większość 75% uczniów uważa zasoby biblioteki za bogate lub wystarczające.
6. Książki czytane przez respondentów to głównie prezenty, a także książki z biblioteczki domowej oraz biblioteki szkolnej.
7. Nauczyciele wykorzystują różnorodne metody rozwijania zamiłowania do książek.

Wyniki ankiety dla rodziców (49 ankietowanych).

Czy posiadają Państwo biblioteczkę domową?

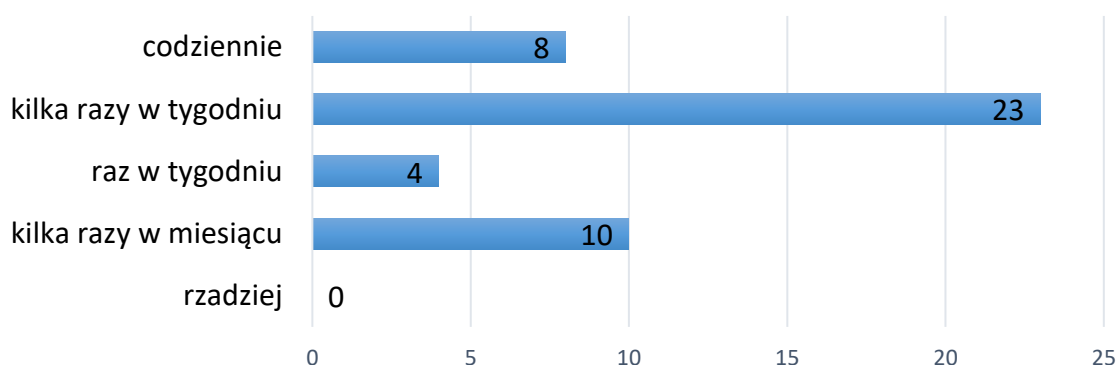
- posiadamy biblioteczkę domową, w której jest również literatura dziecięca – 39 (80%)
- posiadamy biblioteczkę domową, która nie zawiera pozycji z literatury dziecięcej – 4 (8%)
- nie posiadamy biblioteczki domowej – 6 (12%)

Czy czytają/ czytali Państwo na głos swojemu dziecku książki?

- Tak - 45 (92%)
- Nie – 4 (8%)

92% rodziców deklaruje, że czytało dzieciom książki na głos. Czworo rodziców nie czytało dzieciom książek.

Jeśli tak, to jak często czytali/czytają Państwo książki swojemu dziecku?

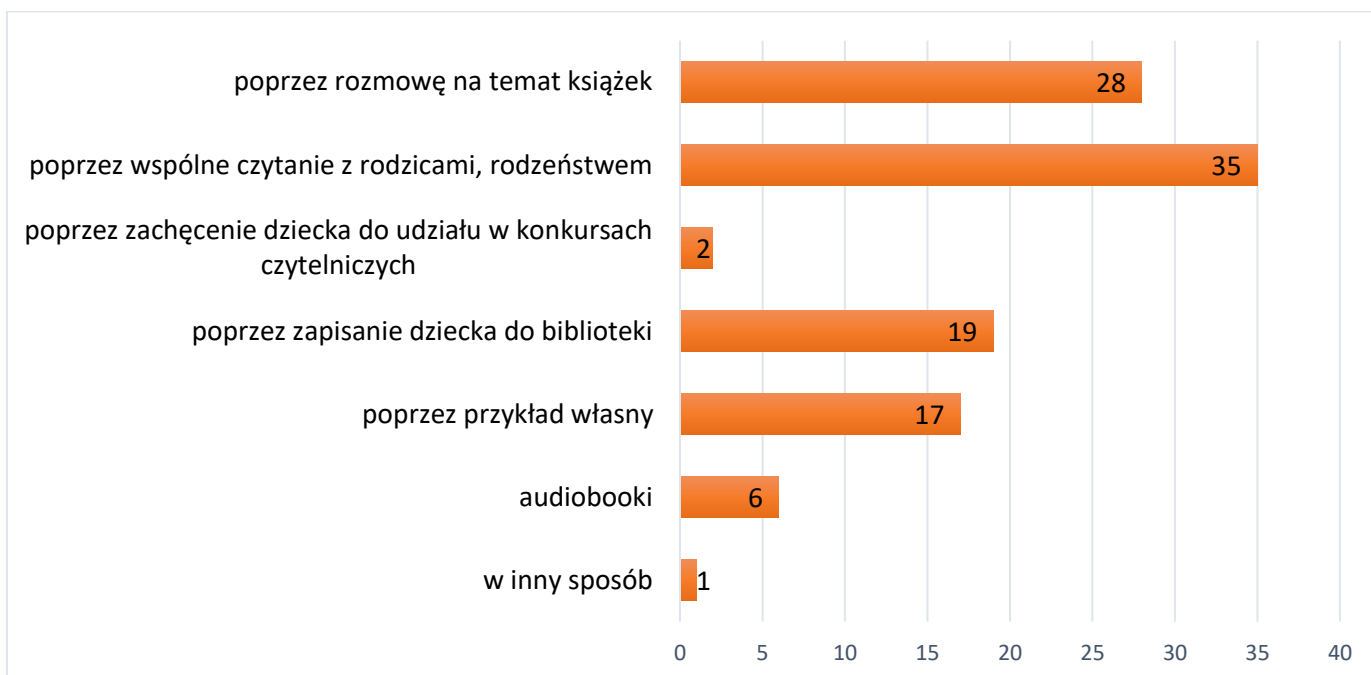
Jeśli tak, to czy wspólnie z dzieckiem wybierają/wybierali Państwo lekturę do czytania?

Tak – 45

Nie - 0

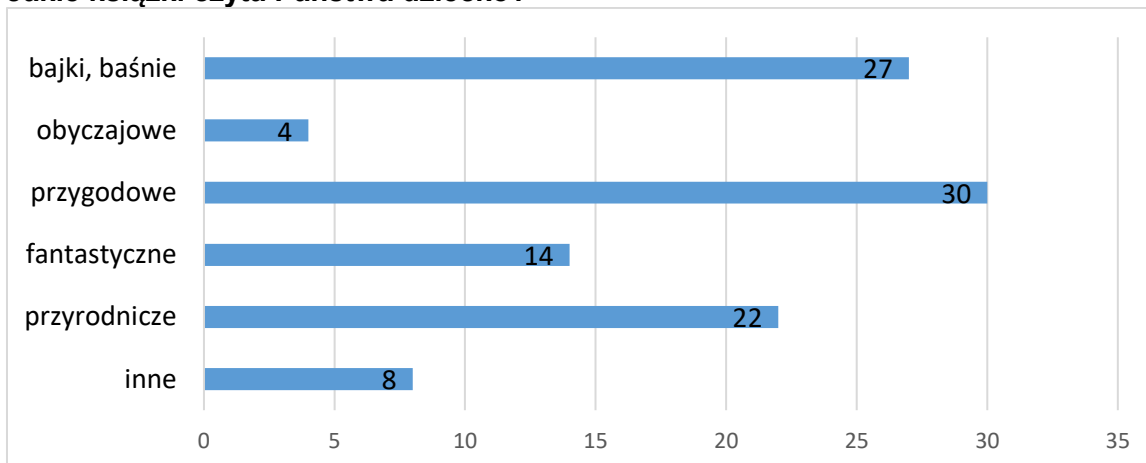
Wszyscy rodzice deklarują, że wspólnie z dzieckiem wybierają lekturę do czytania.

W jaki sposób zachęcają Państwo swoje dziecko do czytania książek?

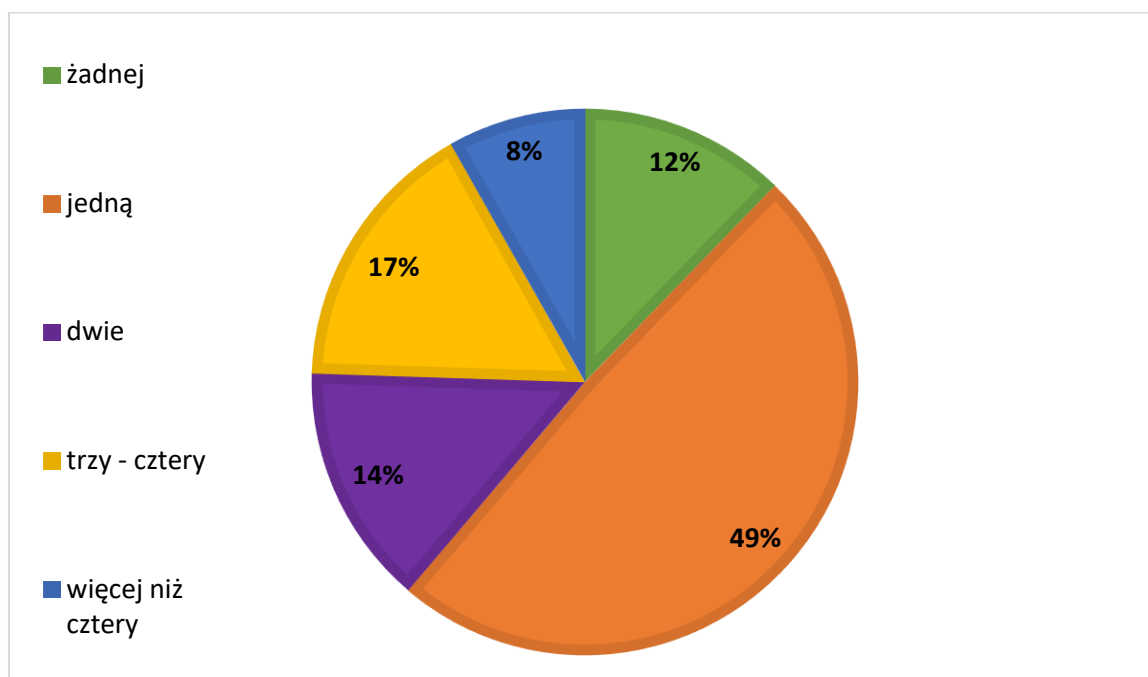
Najczęściej ankietowani zachęcają dziecko do czytania poprzez wspólne czytanie z rodzicami, rodzeństwem (71%) a także poprzez rozmowę na temat książek (57%). 39% uznało, że formą zachęty do czytania jest zapisanie dziecka do biblioteki, a 35% uważa, że czyni to poprzez własny przykład. Za „inny sposób” zachęcania do czytania jeden z rodziców uznał wspólne kupowanie książek.

Jakie książki czyta Państwa dziecko?

Rodzice deklarują, że ich dzieci najczęściej czytają literaturę przygodową (61%). 55% czyta zdaniem rodziców bajki i baśnie a 45% książki przyrodnicze, 28% książki fantastyczne, a 8% książki obyczajowe. Pod pojęciem „inne” rodzice wpisali książki popularnonaukowe, atlasy, encyklopedie, biografie, komiksy.

Ile książek w miesiącu czyta Państwa dziecko?

49% (24) rodziców deklaruje, że ich dzieci czytają w ciągu miesiąca 1 książkę. 8 rodziców twierdzi, że ich dziecko czyta 3-4 książki miesięcznie. 6 rodziców przyznaje, że ich dziecko nie czyta książek. Dwie książki według ankietowanych czyta siedmioro dzieci. Powyżej 4 książek czyta miesięcznie czworo dzieci.

Jak często kupują Państwo książki lub czasopisma swojemu dziecku?

Bardzo często	4	8%
Często	24	49%
Rzadko	18	37%
Wcale	3	6%

Według respondentów, prawie połowa (49%) rodziców kupuje dzieciom często książki. Rzadko czyni to 37%, a bardzo często 8%. Książek swojemu dziecku nie kupuje troje rodziców.

Czy według Państwa kontakt dziecka z książką w domu rodzinnym jest ważny, gdyż wpływa na dalszą naukę czytania i odbiór tekstów?

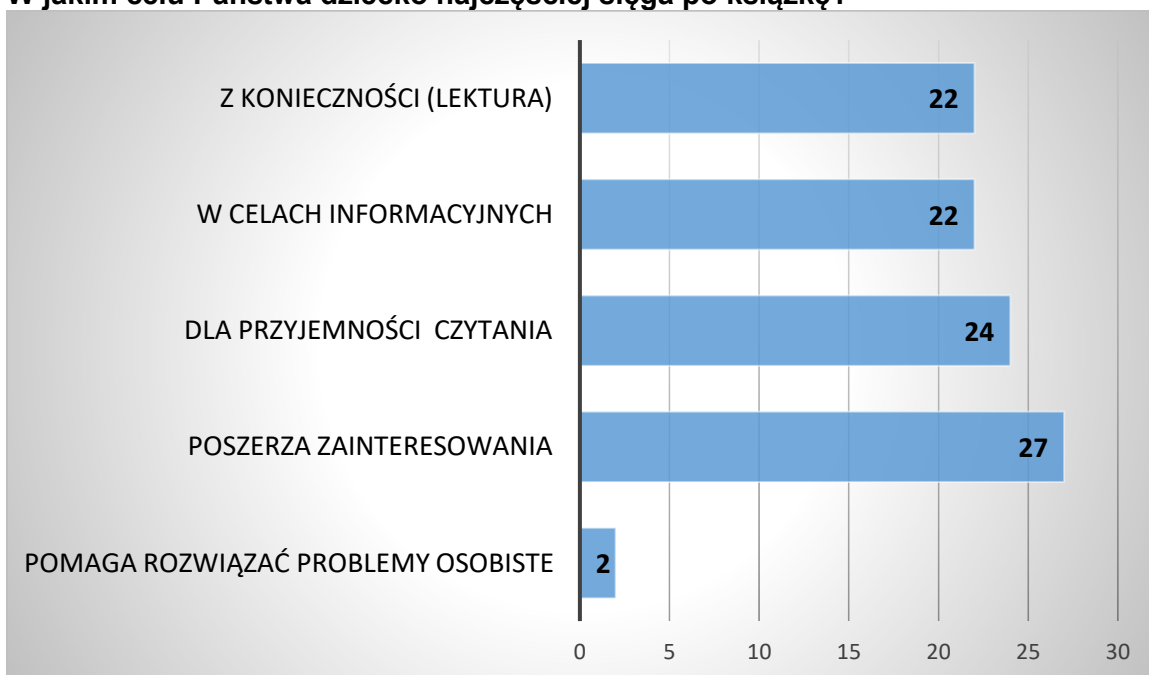
Tak, ma to istotny wpływ	42	86%
Nie ma to znaczenia	3	6%
Nie mam zdania	4	8%

Większość rodziców 86% dostrzega ważną rolę kontaktu dziecka z książką w domu rodzinnym, gdyż wpływa to na dalszą naukę czytania i odbiór tekstów. 6% rodziców uważa, że nie ma to znaczenia, a 8% nie ma w tym temacie zdania.

Z jakich źródeł pochodzą książki, które czytają dzieci?

Z biblioteki szkolnej	32
Z biblioteki publicznej	18
Z biblioteczki domowej	23
inne	3

W jakim celu Państwa dziecko najczęściej sięga po książkę?

Rodzice stwierdzają, że ich dzieci najczęściej sięgają po książki aby poszerzyć zainteresowania (27), ale też dla przyjemności czytania (24). 22 rodziców uznało, że w celach informacyjnych, a także z konieczności, dwoje, aby rozwiązać problemy osobiste.

Jakie działania Państwa zdaniem należałoby podjąć, by dzieci chętniej korzystały z zasobów biblioteki szkolnej?

(Na to pytanie rodzice udzielili odpowiedź w niewielkim stopniu.)

Propozycje jakie pojawiły się w ankiecie:

- w dobie komputerów to bardzo trudne, wszystko w rękach rodziców i przykładu wyniesionego z domu;
- przedstawiać dzieciom ciekawe propozycje książek;
- konkursy: kto przeczyta najwięcej książek, ilustrowanie książki,
- częstsze wycieczki do biblioteki szkolnej;
- wprowadzać systematycznie nowości;
- zachęcać rodziców do wspólnego czytania;
- ograniczyć dostęp do elektronicznych „gadżetów”;
- rozwijać zainteresowania dzieci.

WNIOSKI:

1. W domach znajdują się biblioteczki, w których uczniowie posiadają księgozbiory, dzięki nim rozwijają kompetencje czytelnicze.
2. 92% rodziców deklaruje, że czytało/czyta dzieciom książki na głos. Rodzice najczęściej czytali dzieciom książki kilka razy w tygodniu. Zgodnie twierdzą, że wybór lektury zawsze był dokonywany z dzieckiem.
3. Ankietowani twierdzą, że zachęcają swoje dziecko do czytania poprzez wspólne czytanie z rodzicami, rodzeństwem (71%) a także poprzez rozmowę na temat książek (57%).
4. W czasie wolnym, zdaniem rodziców dzieci sięgają po książki przygodowe, bajki oraz przyrodnicze.
5. Połowa ankietowanych (49%) twierdzi, że ich dziecko czyta średnio 1 książkę miesięcznie. Jest też silna grupa czytelników przejawiających zamiłowanie do książek, którzy czytają 3,4 i więcej woluminów w ciągu miesiąca.
6. Dorośli, którzy dają dziecku prezent w postaci książki zachęcają je do czytania. Ponad połowa respondentów twierdzi, że kupuje książki dziecku często lub bardzo często.
7. Większość rodziców 86% dostrzega ważną rolę kontaktu dziecka z książką w domu rodzinnym, gdyż wpływa to na dalszą naukę czytania i odbiór tekstów.
8. Wybierając rodzaj książek do czytania uczniowie kierują się rozwijaniem zainteresowań a także samą przyjemnością obcowania z książką. Młodzi czytelnicy wykorzystują ofertę biblioteki szkolnej i publicznej.
9. Rodzice przedstawili kilka propozycji, aby zachęcić dzieci do wypożyczania i czytania książek z biblioteki szkolnej, które zostaną rozpatrzone w nowym roku szkolnym.

Wyniki ankiety dla nauczycieli (7 ankietowanych).

Jak oceniasz jakość zasobów biblioteki szkolnej biorąc pod uwagę liczbę woluminów i czasopism?

Bardzo bogate	1	14%
Wystarczające	5	72%
Niewystarczające	1	14%

72% badanych nauczycieli twierdzi, że zasoby biblioteki są wystarczające, 14% za bardzo bogate i tyle samo za niewystarczające.

Czy w pracy z uczniami zachęcasz ich do korzystania z biblioteki szkolnej?

Tak, często	5	72%
Tak, ale rzadko	2	28%
Nie	0	0

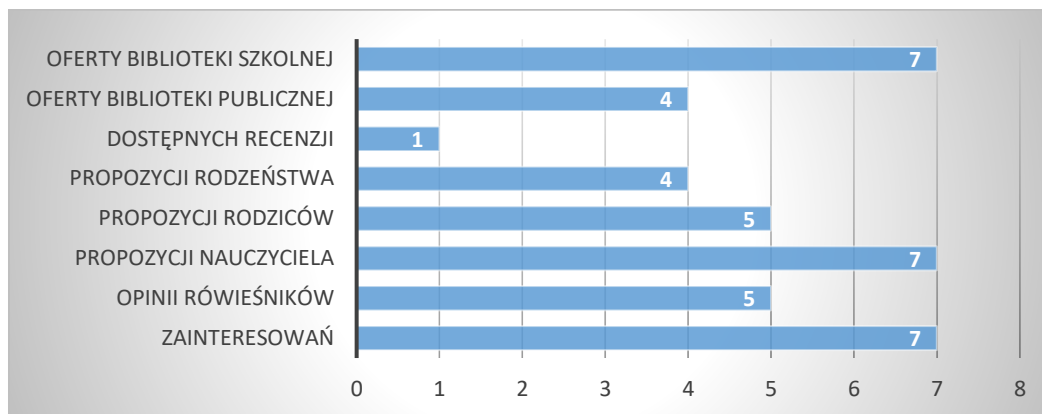
Czy godziny pracy biblioteki umożliwiają swobodny dostęp do jej zasobów?

Tak	5	72%
Raczej tak	2	28%
Nie	0	0

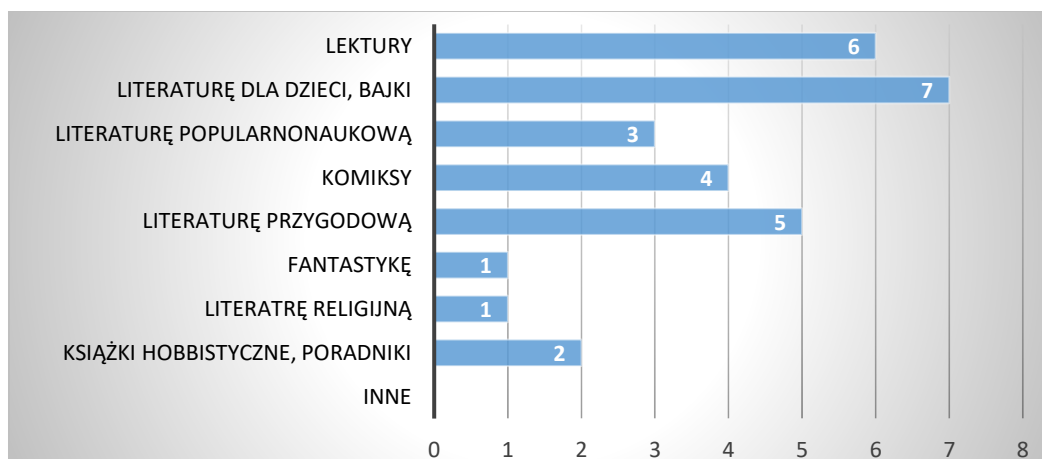
Czy w pracy z uczniami wykorzystujesz konkretne zasoby biblioteczne?

Tak	5	72%
Nie	2	28%

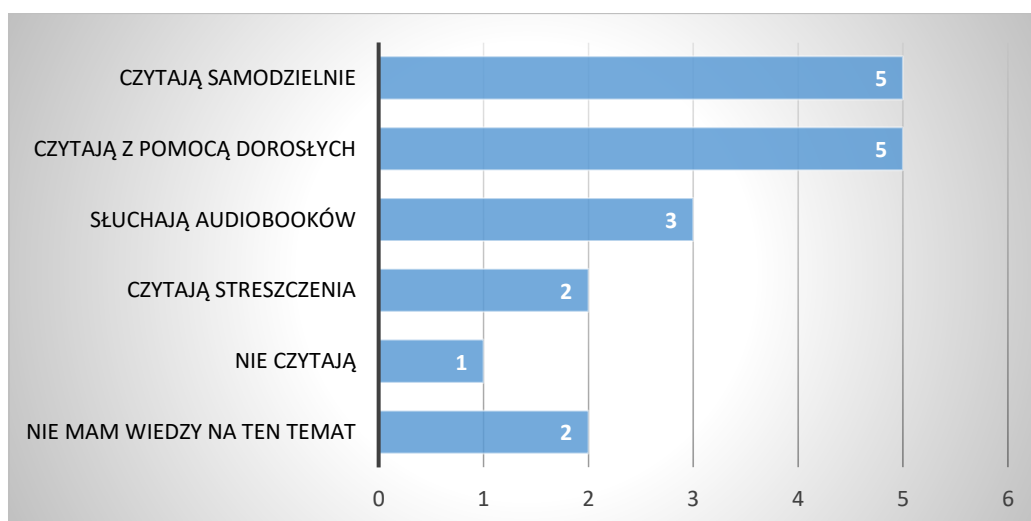
Od czego, Twoim zdaniem, zależy wybór książek czytanych przez uczniów?

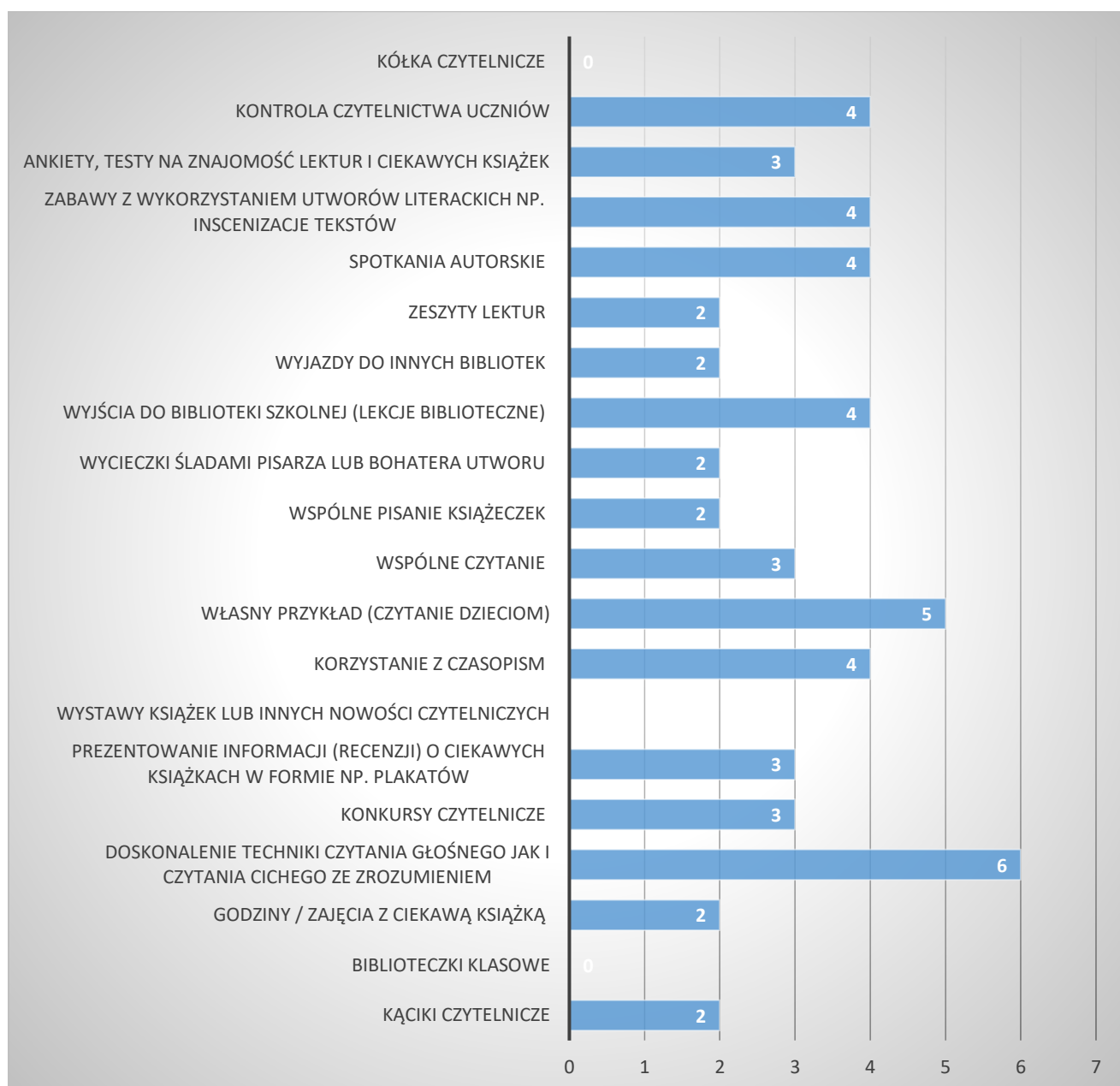
Jakie książki, Twoim zdaniem, czytają uczniowie klas 2 i 3 szkoły podstawowej?

Jaka jest, Twoim zdaniem, strategia czytania lektur szkolnych przez uczniów?

Które z niżej wymienionych form rozwijania kompetencji czytelniczych stosujesz w swojej codziennej pracy?

WNIOSKI:

1. Na rozwijanie kompetencji czytelniczych i upowszechnianie czytelnictwa wśród uczniów wpływ ma niewątpliwie biblioteka szkolna. Nauczyciele uważają jakość jej zasobów w większości za wystarczającą. W pracy z uczniami, często ich zachęcają do korzystania z oferty biblioteki, której godziny pracy uznali za umożliwiający swobodny dostęp do niej.
2. W pracy z uczniami nauczyciele (72%) wykorzystują konkretne jej zasoby.
3. Wybór książek czytanych przez uczniów w głównej mierze uzależniony jest od zainteresowań, oferty biblioteki szkolnej oraz od propozycji nauczyciela, a rodzaj literatury wybieranej przez uczniów to zdaniem nauczycieli: literatura dla dzieci, lektury i książki przygodowe.

4. Nauczyciele znają strategię czytania lektur przez uczniów i stwierdzają, że w zdecydowanej większości uczniowie czytają samodzielnie lub z pomocą rodziców.
5. Najczęściej stosowanymi przez nauczycieli formami kształtowania kompetencji czytelniczych są: doskonalenie techniki czytania głośnego jak i czytania cichego ze zrozumieniem, własny przykład (czytanie dzieciom), spotkania autorskie, zabawy z wykorzystaniem utworów literackich, wyjścia do biblioteki szkolnej, kontrola czytelnictwa uczniów. Ankietowani zgodnie uważają, że przygotowanie wystaw książkowych, biblioteczki klasowe oraz kółka czytelnicze nie są dobrym sposobem na upowszechnianie czytelnictwa.

REKOMENDACJE:

1. Nadal stwarzać warunki do kształtowania kompetencji czytelniczych uczniom, w tym możliwość doskonalenia czytania i umiejętności wykorzystywania tekstów.
2. Nadal stosować wypracowane metody i formy pracy z tekstem. Warto wzbogacić je o nowe propozycje np.: prezentację ulubionych książek - czyli zachęcać uczniów by dzielili się swoimi doświadczeniami czytelniczymi, przemyśleniami, odczuciami.
3. Kontrolować czytelnictwo i zachęcać do korzystania z oferty biblioteki szkolnej.
4. Organizować ciekawe zajęcia w bibliotece szkolnej.
5. Częściej organizować: konkursy czytelnicze, plastyczne inspirowane tekstem, wspólne pisanie książek, zajęcia z udziałem rodziców, zajęcia z wykorzystywaniem czasopism.
6. Dobierać teksty do zainteresowań i możliwości percepcyjnych uczniów oraz poprawnie je analizować.
7. Stosować jak najczęściej formy pracy z tekstem lubiane przez dzieci (teatrzyki, inscenizacje).
8. Stosować na lekcji wyszukiwanie informacji z różnych źródeł poprzez wykorzystanie literatury popularnonaukowej oraz encyklopedii. Wprowadzić zadania domowe skłaniające do korzystania z zasobów biblioteki szkolnej.